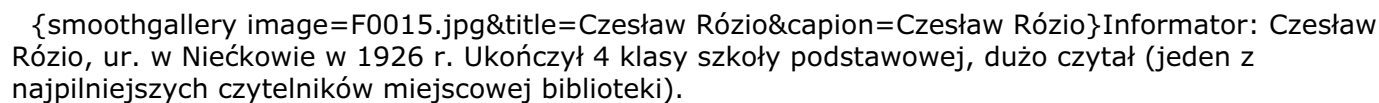
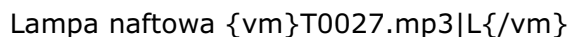

Tekst gwarowy — Niećkowo 3

Autor: Halina Karaś

Tekst nagrała Halina Karaś, przepisała i objaśniła Justyna Garczyńska, weryfikacja — Halina Karaś.

 Informator: Czesław Rózio, ur. w Niećkowie w 1926 r. Ukończył 4 klasy szkoły podstawowej, dużo czytał (jeden z najpilniejszych czytelników miejscowej biblioteki).

Lampa naftowa

{tt} = tylko. Typowa dla Mazowsza i całej Polski północno-wschodniej wymowa podwyższona y jako głoski bliskiej i, niemiękczonej poprzedzającej spółgłoski. |Tłko{/tt} to jest na, na rope, cy lub na nafte, o. To je lampa, o. Bo tu..., {tt} = na prąd ona... Fonetyka międzywyrazowa nieudźwięczniająca. |na prunt una{/tt} sie nie nadaje na {tt} = żarówkę. Mazurzenie, tu ż > z. |zarówke{/tt}, tak jak i przed chwilo {tt} = rozmawialiśmy. Asynchroniczna (rozłożona) wymowa spółgłoski wargowej miękkiej w’ jako wh’. Archaiczna końcówka -m w 1. os. l.mn. cz. przeszłego. |rozmawhialim{/tt}, tłko to je na nafte. Tłko to zardzewjało, a tu w tech {tt} = miejscach. Asynchroniczna (rozłożona) wymowa spółgłoski wargowej m’ z pominięciem wargowości, stąd m’ > n. |niejscach{/tt}, to sie wkręcało, sie wykręcało i tu je dziurka, i tu ja nie moge wykręcić, bo zardzewhjało, bo tu jus lata, mo ze trzydzieści lat, bo jak śwat..., bo zara. U nas {tt} = światło. Redukcja miękkości (elementu palatalnego) w grupie św’ typowa dla Mazowsza. |szwatło{/tt} tu założyli w syńdziesiątym drugim roku, o, światło założyli u nas, tamoj. To jesce, bo tu {tt} = ogień. Twarda wymowa ogólnopolskiej grupy gie typowa dla gwar Mazowsza i Polski północnej. |ogień{/tt} buł, to ja w pchieńdziesiątym trzecim roku tutej {tt} = przyszedłem. Fonetyka międzywyrazowa nieudźwięczniająca w formach czasu przeszłego — historycznie złożonych. |przysetem{/tt} sie łozeniłem, alez też prądu nie bło, a juz po {tt} = wiosce. Asynchroniczna (rozłożona) wymowa spółgłoski wargowej miękkiej w’ jako wh’. |whiosce{/tt} byiło, bo tyn budynek buł w pjeńdziesiątym drugim roku, śwatło, prund zakładali, śwatło i w pjeńdziesiątym drugim roku te mnieskanie byli budowane. Ale to jesce zanim ja tu przysykował te śwatło, mnie monterzy zanim założyli, to tem {tt} = interesem. Prejotacja, czyli poprzedzenie samogłoski w nagłosie jotą, i obniżenie artykulacji samogłoski i przed spółgłoską nosową n. |jenteresem{/tt}, to lampko sie łoswiecało, to {tt} = mieszkanie. Asynchroniczna (rozłożona) wymowa głoski m’ jako mń; mazurzenie, tu: sz > s. |mnieskanie{/tt}. I tutaj sie wkręcało to wszystko tamoj, a tu sie wlewało rope, ale najlepiej było cyscona nafta, sie nazywało. A tu knot jest, tłko ten knot to jest urwany jakoś, moze jus on i spróchniał sie on tamoj. Ale on przechodził az do dna, stund az przechodził az do dna, o. Tłko knot to trzeba było jakieś z towaru, bo nawet mozna było {tt} = kupić. Wymowa asynchroniczna (rozłożona) miękkiej spółgłoski wargowej p’ jako pch’ charakterystyczna dla części Mazowsza. |kupchić{/tt} te knoty, ale i samemu, jak za Hitlera albo nawet jesce w czterdziestym roku sowjety u nas co, co byli, to kobhiety przeważnie z towaru. To towar taki bawełniany, sie nazwa, knot. To {tt} = samemu. Dawna ścieńiona samogłoska e wymawiana jako głoska pośrednia między e oraz y |sameymu{/tt} mozna. I tym, bawełniany ten knot, to cioungnuł to, tu zapalko sie {tt} = zapaliło. Twarda wymowa ogólnopolskiej grupy l’i typowa dla Mazowsza. |zapalyło{/tt} sie {tt} = świeciło. Redukcja elementu palatalnego w grupie św’. |śweciło{/tt} i tutej prosto te szkło to. Bo te szkło to było i na żarówke, ale i tu sie zakładało. I to jest lampa whienyć ścianowa, ale bli lampy na przykład i wosoko na środku mogem powjesić, ale jus one było ustrojono jenacej, bo tu ona była opasano i nieli takie półkole z drotu tamoj i do gory tle wysokości, a ja tamoj hacyk w suficie tamoj wzięłem jakoś i wjęcej drotu tamoj i za tyn drut wszystko wcepchiałem i pośrodku. To zalezy, {tt} = jak. Przejście ja- w je- w nagłosie wyrazu |jek{/tt} kto niał zyceynie tamoj.